

เค้าโครงผลงานที่จะส่งประเมิน ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับผู้เชี่ยวชาญ

ของ นายวิศิษฐ์ งามสม

เพื่อประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล ตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญด้าน นโยบายและยุทธศาสตร์

(นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ)

ตำแหน่งเลขที่ ๒๐๙ สังกัด กองแผนงาน

ลำดับที่ ....๓.....

๑. เรื่อง การพัฒนาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมในพื้นที่ คทช.
๒. วัตถุประสงค์
  - ๒.๑ เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง
  - ๒.๒ เพื่อวิเคราะห์การดำเนินงานโครงการในปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ ด้วยการวิเคราะห์ปัญหา และการพัฒนาการทำงานด้วยหลักการ PDCA SIPOC model และ Capacity Need Assessment
  - ๒.๓ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร
๓. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ
ระยะเวลา ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ใช้สำหรับดำเนินการในพื้นที่เป้าหมาย คทช.
๔. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
  - ๔.๑ การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงภารกิจกรมพัฒนาที่ดินกับนโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรเป็นโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการเศรษฐกิจฐานรากก็จะส่งผลประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมายตามเป้าหมายของการบูรณาการ
  - ๔.๒ ใช้ความรู้ความเข้าใจระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณรายจ่ายสำหรับแผนงานบูรณาการ
  - ๔.๓ ความรู้ความเข้าใจแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) ซึ่งโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรเป็นกิจกรรมหนึ่งภายใต้แผนปฏิบัติการดังกล่าว
  - ๔.๔ การใช้ทักษะการวิเคราะห์โครงการโดยใช้เครื่องมือเช่น PDCA และ SIPOC model เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

๕. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความยากจนของประชาชน มีสาเหตุหนึ่งที่สำคัญคือการไร้ที่ดินทำกินและอยู่อาศัย จึงจำเป็นต้องเช่าที่ดินของนายทุนซึ่งเพิ่มต้นทุนในการผลิต แม้กระทั่งบุกรุกที่ดินของรัฐโดยไม่มีสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนหนึ่งเป็นการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อเปิดหน้าดินสำหรับการประกอบอาชีพและสร้างที่อยู่อาศัย โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ป่าสงวนอันก่อให้เกิดการตัดไม้ทำลายป่าและปัญหาอื่นๆ หลายด้านตามมา เช่น การทับซ้อนของที่ดินป่าไม้และที่ทำกินของประชาชนนำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างราษฎรและเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าวรัฐบาลได้มอบนโยบายแนวทางดำเนินการแก้ปัญหาที่ดินทำกิน โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลบังคับใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา และได้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เพื่อขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหา กรมพัฒนาที่ดิน ในฐานะคณะทำงานในคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช.จังหวัด) มีภารกิจหน้าที่ในการปรับปรุงบำรุง พัฒนาที่ดินให้มีความสมบูรณ์เหมาะสมในการปลูกพืช เล็งเห็นถึงความสำคัญเรื่องคุณภาพดินในที่ดินที่จัดหาให้เกษตรกรผู้ได้รับสิทธิ์ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการต่อยอดสำหรับประกอบอาชีพอื่นๆ โดยการพัฒนาแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ สามารถทำให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของทรัพยากรดิน ควบคู่ไปกับปรับปรุงบำรุงดิน อันจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินให้กับเกษตรกรในพื้นที่ คทช. โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานคือ

๑. วิเคราะห์ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

๒. วิเคราะห์การจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๓. รวบรวมผลการดำเนินงานโครงการที่รายงานเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR)

๔. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้วยหลักการ PDCA SIPOC Model และ Capacity Need Assessment โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรเพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมในพื้นที่ คทช.

๖. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผลสำเร็จของงานเชิงปริมาณ คือ กรมพัฒนาที่ดินมีแผนปฏิบัติการโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ในปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

เป้าหมายเชิงคุณภาพ คือ แผนปฏิบัติการมีความสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมในพื้นที่ คทช.

๗. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

การพัฒนาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมในพื้นที่ คทช. มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการในปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ โดยมีกิจกรรม เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ และงบประมาณที่ชัดเจน ทำให้เกิดการกระบวนกรขอรับการจัดสรรงบประมาณ การปรับแผนปฏิบัติการตามงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามแผน และการติดตามประเมินการ

ดำเนินงาน โดยในกระบวนการสุดท้ายได้มีการรายงานผลการดำเนินงานเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นอกจากนี้ จากข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการตามวัตถุประสงค์ในข้อที่ ๓ ก็จะมี ความสำคัญต่อการพัฒนาการดำเนินงานในระยะต่อไป ซึ่งจะเน้นที่การพัฒนาศักยภาพของ ผู้ปฏิบัติงานโดยใช้เครื่องมือการวิเคราะห์ตามหลักการ PDCA SIPOC MODEL และการประเมิน Capacity need Assessment นำมาสู่ข้อเสนอแนะการพัฒนาการดำเนินงานดังกล่าว ซึ่งนอกจากจะ ช่วยยกระดับการทำงานในระดับของกรมพัฒนาที่ดินแล้ว ยังเห็นว่าประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว จะช่วยให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมในพื้นที่ คทช.

๘. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

มีประเด็นของการจัดทำแผนปฏิบัติการโครงการที่ต้องมีความชัดเจนก่อนปีที่จะใช้ขับเคลื่อน ถึง ๒ ปี ยกตัวอย่างเช่น ยกตัวอย่างเช่น การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ โครงการที่จะใช้ในปี ๒๕๖๕ จะต้องจัดทำให้เสร็จในช่วงก่อนจัดทำคำของบประมาณ หรือในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้กิจกรรมอยู่ในแผนปฏิบัติการในปี ๒๕๖๕ ได้ถูกนำไปขอรับการจัดสรรงบประมาณตาม กำหนดเวลา

๙. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ -

๑๐. ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาการดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของ เกษตรกร เพื่อการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างเหมาะสมในพื้นที่ คทช. ทำให้มีข้อเสนอแนะการดำเนินงาน ดังนี้

๑. การกักการอนุรักษ์ดินและน้ำและการฟื้นฟูปรับปรุงบำรุงดินมีความสำคัญต่อการพัฒนา พื้นที่ คทช. ในระดับต้นน้ำ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในพื้นที่ คทช. ซึ่งได้รับจัดสรรพื้นที่เฉลี่ยคนละ ๑๐ ไร่ เพื่อให้เข้าไปปฏิบัติตามในการดูแลรักษาทรัพยากรดินให้ เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม

๒. การวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งในปัจจุบันเป็นกระบวนการที่ใช้สำหรับการพัฒนาพื้นที่ที่ยึดโยง กับการทำงานในคณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด ซึ่งหลักการของการวางแผน การใช้ที่ดินจะทำให้สามารถพัฒนาพื้นที่ได้ตามศักยภาพของที่ดิน ซึ่งต้องนำข้อมูลการวางแผนการใช้ ที่ดินมาใช้ก่อนกระบวนการจัดที่ดิน ของคณะอนุกรรมการจัดที่ดิน ดังนั้นในประเด็นนี้ จึงเป็น ข้อเสนอแนะที่กรมพัฒนาที่ดินสามารถผลักดันความสำคัญของการวางแผนการใช้ที่ดินเพื่อให้เกิด การวางแผนการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบก่อนการจัดที่ดิน ทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานมีความ ชัดเจน ไม่เกิดปัญหาว่าเมื่อทำไปแล้วก็เกิดปัญหาต้องปรับเปลี่ยนพื้นที่ การพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำ ทับซ้อนกับพื้นที่เกษตรที่ได้มีการปรับปรุงบำรุงดินไว้แล้ว เป็นต้น

๓. แนวทางการพัฒนาแผนปฏิบัติการโครงการ คทช. ในระยะต่อไปจะต้องมีความสัมพันธ์กับ แผนพัฒนาจังหวัด แผนกลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาภาคให้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นโอกาสให้สถานีพัฒนา ที่ดินได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่ คทช. ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ ๕.๘ ล้านไร่ ได้ครอบคลุมมากกว่าในปัจจุบันที่กรมพัฒนาที่ดินมีงบประมาณสนับสนุนเพียงปีละ ๑๕,๐๐๐ ไร่

๔. ควรสร้างมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาในพื้นที่ คทช. เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณดังกล่าว ซึ่งเห็นว่าแม้จะใช้งบประมาณจากกรมพัฒนาที่ดินและจาก จังหวัดก็อาจต้องใช้ระยะเวลานานกว่าที่จะมีงบประมาณจัดสรรให้ทำงานได้ครบทุกพื้นที่ ทางออก หนึ่งคือการจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาในรูปแบบของ CSR โดยกรมพัฒนาที่ดินควรใช้โอกาส ที่มาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำช่วยให้เกิดการกักเก็บคาร์บอนในดิน และบนผิวดิน ซึ่งหากมีการ ประสานกับหน่วยงานรับรองการคำนวณคาร์บอน เช่น องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) และสามารถคำนวณประสิทธิภาพของมาตรการอนุรักษ์ดินและน้ำในแปลงของ เกษตรกรว่าจะสามารถกักเก็บคาร์บอนได้มากน้อยอย่างไร และคำนวณเป็นคาร์บอนเครดิตก็จะช่วยให้ ภาคเอกชนสนใจเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาพื้นที่ คทช.

๑๑. การเผยแพร่ผลงาน

๑. แผนปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ปี ๒๕๖๕ ในเล่มเอกสารแผนปฏิบัติการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๒. การรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหา ที่ดินทำกินของเกษตรกร ภายใต้แผนปฏิบัติการกรมพัฒนาที่ดิน ที่เสนอไปยังสำนักงานสภา พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑๒. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

๑๒.๑ นางสาวพรรณพิศ บ่วงนาวา....สัดส่วนของผลงาน ...๑๕%...มีหน้าที่..กำกับ ดูแล และให้ คำแนะนำในการพัฒนาแผนปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำ กินของเกษตรกร ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕

๑๒.๒ นายวิศิษฐ์ งามสม สัดส่วนของผลงาน ๘๕ % มีหน้าที่...วิเคราะห์ จัดทำแผนปฏิบัติงาน โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร ปี ๒๕๖๓-๒๕๖๕ และวิเคราะห์แนวทางพัฒนาการดำเนินงานโครงการฯ ตามกระบวนการที่อธิบายในข้อ ๕

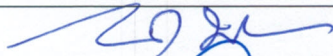
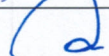
ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) ..... (ผู้ขอประเมิน)

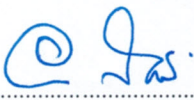
(...นายวิศิษฐ์ งามสม...)

(วันที่) ๒๕ / ..กรกฎาคม.../..๒๕๖๖.....

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางสาวพรรณพิศ บ่วงนาวา	
นายวิศิษฐ์ งามสม	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ) .... (ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล)
(...นางอรอุมา สรรพสิทธิ์โยธิน...)
(วันที่) ๒๕ / ..กรกฎาคม... / ...๒๕๖๖.....

(ลงชื่อ) ..... (ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป)
(.....)
(วันที่) ..... / ..... / .....

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชา คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้